

ANWB media

Waterkampioen

Nº 2-1999

29 januari

Van Biesbosch
tot Puerto Rico

Vakantiespecial

391905

02

prijs f. 9,50/Bfr. 190

FUJI RDPII

9

De eerste dag zitten de tantes nog een beetje gespannen in de kuip, later liggen ze op het voordek of in de rubberboot te zonnen en te lezen.

FOTO: SIMI/BEHEUKA PRESS

Lošinj is nogal toeristisch en dat is geen wonder, er zijn prachtige stille baaitjes.

HUREN IN KROATIË

Het amfitheater van Pula.

Met de Tantetjes op avontuur

Tekst en foto's: Hanneke Spijker

Nee! Ik ga niet! Ik annuleer alles, jullie gaan maar zonder mij! Praten als Brugman, het advies de krant eens te lezen en de atlas open te slaan, redden onze reis. Tenminste, een week of twee. Dan begint de volgende dwarse tante te piepen. 'Het is toch oorlog in Kroatië, moeten we daar wel gaan zeilen?' Een avontuur belooft het in elk geval te worden. Ik ga met een nichtje (Monique), vier tantes (Agnes, Johanna, Rietje en Tineke) en mijn moeder (Elly) naar Kroatië waar ons een boot door een onderaannemer van Sunsail, rederij Kiriacoulis, ter beschikking is gesteld. Met zeven vrouwen naar de Adriatische Zee. Als ik ze er tenminste van overtuigen kan dat de oorlog in Kroatië voorbij is en ze dat vliegtuig inkrijg.

Verhuurder Arcen kijkt ons aan of we van een andere planeet komen. Niemand heeft ooit de noodhelmstok willen zien. Of willen weten waar hij in moet. Agnes en ik glimlachen vriendelijk en terwijl ik de noodsignalen bekijk, duikt Agnes het motorluik in. Het zal ons niet overkomen dat we midden op zee met halfgare troep blijken te zijn opgezadeld. 'Maar de boot is splinternieuw', protesteert Arcen. Dat zal best, maar mogen we toch even alles controleren? 'Ga je gang', zegt Arcen. 'Ik kom straks wel terug' en hoofdschuddend stapt hij de steiger op.

De vrouw achter de balie vindt het allemaal geweldig, een geheel vrouwelijke bemanning. De afhandeling van de formaliteiten gaat zeer soepel, we hoeven niet eens ons eigen risico af te kopen. Sterker nog, dat mag niet. 'Nee, nee, dat is niet nodig.' 'Maar als er nou wat gebeurt onderweg en we krijgen schade? Wat dan?' 'Meneer Kiriacoulis wil het niet hebben.' Ik druij af. Gewone huurders zullen dit probleem waarschijnlijk niet krijgen. Laten we maar boodschap-

pen gaan doen. We moeten een basisvoorraad voor minstens vijf dagen aanleggen. De dames zijn weliswaar niet van die veeleisende eters, maar wel met z'n zevenen. Bovendien willen we nog wat van Pula zien. Taxi!

Elly en Tineke gaan op zoek naar groente en ik probeer een geldautomaat. Wat nou Duitse merken meenemen? Ik trek met mijn giromaatpas zo tweehonderd kuna uit de muur. Het contact met de winkeliers gaat nog wat moeizaam, in de piepkleine supermarkt worden we zo aan de kant geschoven en de hele buurt dringt voor. Om beurten, dat wel. We piepen een hulpeloos protest, maar zonder resultaat. Als iedereen is geweest, wendt de winkelierster zich tot ons. 'Wat mot je?' 'Tomaten alstublieft mevrouw.' Het is duidelijk, we moeten op assertiviteitstraining om met de Kroatische mentaliteit om te leren gaan. Gelukkig is niet iedereen zo, maar we worden toch geregeld onbeschoft behandeld.

Terug in de haven halen we vast een weerbericht voor morgen. Het ziet er goed uit. Aan boord heerst een chaos.

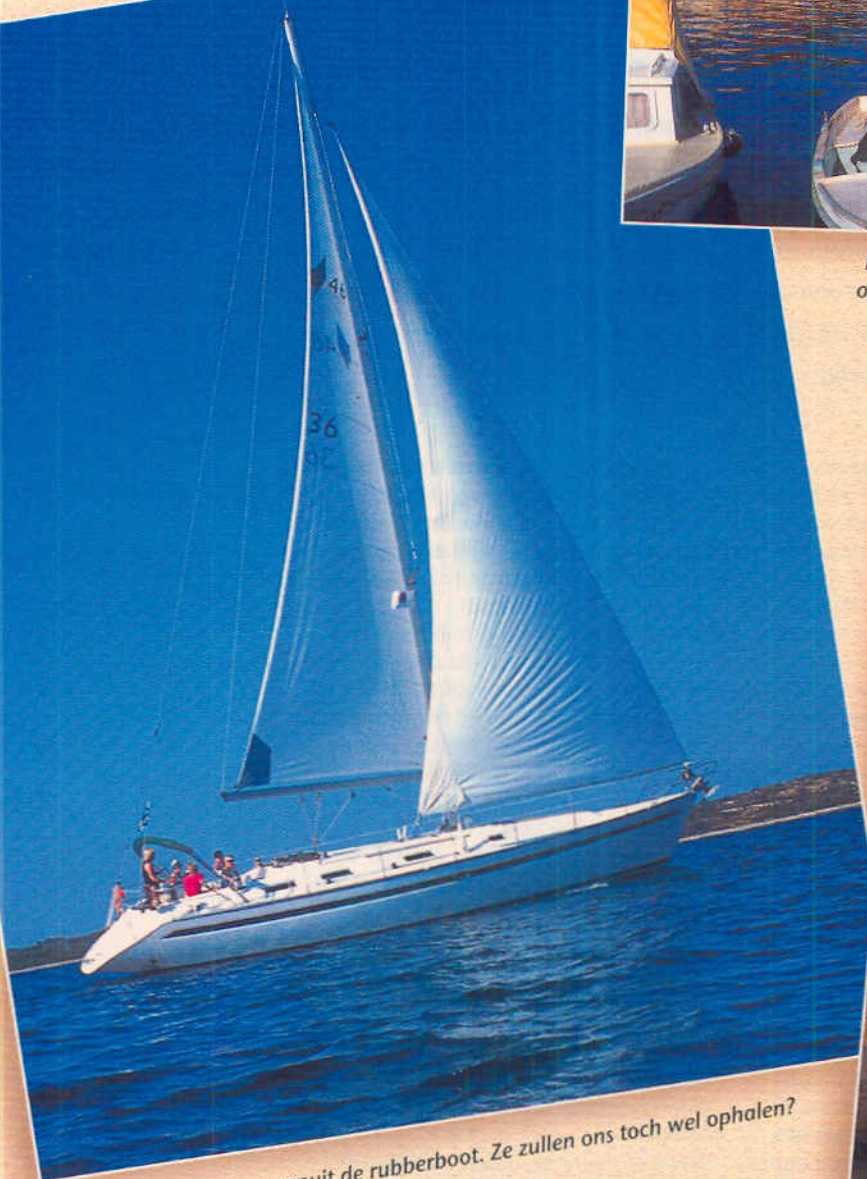

De groenteboot van Lošinj komt 's morgens vroeg van het vasteland naar de haven.

Zeven vrouwen op het grootste jacht van de vloot. We zijn nu al een bezienswaardigheid

Een gedeelte van de haven van Iz is ondiep, maar zelfs met onze 46-voeter kunnen we nog aan de kade, niet dwars natuurlijk, alleen met kop of kont naar de wal.

De Bavaria 46 Holiday vanuit de rubberboot. Ze zullen ons toch wel ophalen?

Milna op het eiland Brač is een verrassing. De oh's en ah's zijn niet van de lucht.

Waar is het brood? Waar is de wijn? Agnes kan zich ondanks de rotzooi niet meer inhouden en pakt haar trekzak voor een gezellig muziekje. De drank is snel gevonden. Aan de betonnen steiger zijn we nu al een bezienswaardigheid. Zeven vrouwen op het grootste jacht van de vloot. Alle Duitse mannen willen een praatje maken. Maar eerste prioriteit is om de grote hoeveelheden Bit en Beck (bier) te bergen. Daarna gaan ze ons aan zitten gapen. We glimlachen en doen er het zwijgen toe.

Na een onrustige nacht (iedereen twintig keer naar de wc, het is kouder dan verwacht, de matrassen zijn hard en de kussens zacht) probeert Agnes om half vijf het geklots tussen de spiegel en de kade te verhelpen door twee stootwillen op te hangen. Rietje loopt na een bezoek aan de wc slaapdranken onze hut binnen. In twee hutten krijgen we de slappe lach.

Onuitgeslapen, maar gretig naar nieuwe indrukken vertrekken we zondagochtend na het ontbijt. Het waait eerst wat flauwtjes uit het noordoosten, maar om een uur of elf bouwen wind en zee zich op. Er komen witte koppen op het water, de windmeter loopt naar 25 knopen (windkacht zes) en vijf onervaren vrouwen zetten zich schrap. Rietje wordt steeds groener en zieker, de rest is gelukkig immuun. Agnes en ik voelen ons superververantwoordelijk. Ik ga naar voren om het grootzeil te reven (dat rolt in de mast, maar je kan helaas niet vanuit de kuip alle handelingen uitvoeren) en krijg sinds lange tijd mijn moeders goede raad mee. 'Houd je vast. Doe een reddingsvest aan. Kijk uit. Blijf laag.'

Dit hadden we ons niet voorgesteld van een dagje varen op de Adriatische Zee. Ik ben kletsnat en iedereen heeft te weinig warme kleren bij zich. De kaakjes gaan van hand tot hand, de lunch die we hadden gepland (tonijnsalade, glaasje wijn, olijven) schiet er bij in. Als dappere dodo's zetten we door. Agnes en ik liegen dat het een lieve lust is ('Nee joh, windkracht vijf, hoogstens! Het ergste hebben we nu gehad, we zijn zeker over de helft. Als we in de beschutting van dat eilandje zijn, wordt het rustig'). De gezichten worden steeds pipser en kouder en de wind trekt lekker aan tot windkracht zeven met vlaagjes naar acht. Nog maar wat zeil weg rollen. Dat valt niet

mee als er zoveel kracht opstaat en als je nog helemaal niet hebt geoefend. Gelukkig klopt onze navigatie als een bus en werken Agnes en ik goed samen. Rietje is zo ziek als een hond en volkomen apathisch.

Om drie uur leggen we aan in Lošinj. De havenmeester geeft de ankerlijnen aan, maar alles zit om elkaar heen gedraaid. Uiteindelijk liggen we, op onze eigen manier met de kop naar de wal. Voordeel: privacy, geen vuil en zand de kuip en de kajuit in en vrij uitzicht. Dus dit was de Bora. We liggen hier zeker een dag verwaaid volgens de havenmeester. De verwachting is windkracht zeven tot acht. De kookbrigade gaat snijbonen snijden en aardappels schillen, Monique gaat douchen en Agnes speelt op de trekzak. Opgelucht en uitgelaten zingen we alles mee van de 'Zuiderzeeballade' tot 'Ja zuster, nee zuster'. Daarna zoeken we de scheepspapieren en de *crewlist* en betalen 266 kuna (ongeveer negentig gulden) voor een nachtje aan de walstroom. Wij hebben de grootste boot en waren dus als eerste in de haven. Langzaam vult de steiger zich met dezelfde mensen als we vanmorgen hebben uitgezwaaid. Originele bestemming dat Lošinj!

De volgende dag bekijken we het dorp. Het lijkt op Italië met flanerende toeristen, gepleisterde huizen en terrasjes. We gaan afzonderlijk op pad en ontmoeten elkaar aan de kade tegen de lunch. We eten bij snackbar Zlatna Riba waar we ons blijmoedig laten oplichten. Lokale visjes dames? Een schotel vol vette gefrituurde sardientjes en stukjes inktvis zijn ons deel. We eten ze met huid en schub op, maar eigenlijk is het waardeloos. En dan vijftien piek per persoon moeten betalen. We krijgen wel nog een soort *slidovich* van de erg joviale uitbater.

Bermudadriehoek

Ik ben mijn nieuwe zonnebril kwijt, maar in de bermudadriehoek van het glazenkastje verdwijnt wel meer. Iedereen legt er losse troep neer die bij de hand moet worden gehouden: zonnebrandcrème, lippenstift, zakdoeken, fototoestellen (zes), opschrijfboekjes, portemonnees, leesboeken, nagelvijlen, enfin van alles en nog wat en het meeste in zevenvoud. Daar vind ik hem vast wel terug. Hij was heel duur! (Ik heb hem nooit meer gevonden.)

Onze burens, de hinnikende Duitsers, zitten 's morgens om half elf al aan het bier en ze volgen alles wat wij doen met ergerlijk veel belangstelling. Of dat nou aan boord stappen of een handdoek ophangen is. Het lijkt wel of ze nog nooit een vrouw hebben gezien. 'Niet van zo dichtbij', zegt Monique. Ook vanavond moeten we ze weer tot zachter praten manen als ze tot diep in de nacht zitten te zuipen en te hinniken. Een strenge opmerking van Agnes en ze verdwijnen braaf benedendeks. Wij buigen ons over de kaarten, terwijl de rest Lošinj onveilig gaat maken. Agnes en ik maken in principe een route voor de hele week, afhankelijk van de wind natuurlijk. We komen er achter dat we ons eigenlijk de tandjes moeten varen, willen we zaterdag op tijd in Split aankomen en dan hebben we nog niks gezien!. Het leek nog wel zo ideaal, een enkele reis van Pula naar Split. Er zijn echter

We moeten ons de tandjes varen, willen we op tijd in Split aankomen

zoveel leuke eilandjes en andere plaatsen te bezoeken in de buurt van Pula dat onze enkele reis alleen maar stress geeft. Niks aan te doen. We moeten maar hopen dat we niet nog een dag verwaaid moeten liggen.

De volgende dag waait het een stuk minder en we kunnen weg. De havenmeester rekent vandaag 280 kuna voor een nacht, veertien kuna meer dan gisteren. 'Onmogelijk', zegt hij bars. We moeten vandaag 55 mijl afleggen, dus torretje aan en karren maar, want we moeten een gemiddelde van vijf knopen lopen. Om een uur of twaalf gaat de motor uit, we hebben goed doorgeschakeld en mogen nu een eind zeilen. Hè hè, wat een rust.

We besluiten te gaan kijken of Iž wat is. En als Iž niks is gaan we naar Zut! Nou, Iž is wat. Op de kaart en in de pilot lijkt het nogal ondiep in de haven. Maar we kunnen toch aan de kade en we liggen midden in een superpittoresk dorpje. Waarschijnlijk noemen de bewoners het armoede. Tijdens een wandeling door het dorp vinden we een kot met twee varkens erin, zes

schepen ernaast en een handvol kippen zonder staart. Elk huis heeft z'n eigen miniatuur wijngaard van tien ranken met blauwe druiven. We eten bij restaurant Maranc, aangeprezen door het Duitse watersporttijdschrift Boote. De biefstuk die helemaal uit Zadar wordt gehaald, moet het helemaal zijn. Ik ben de enige die het wil proberen. En ja, hij is best goed, maar ik zou er niet voor omvaren!

Het vaargebied aan deze kant van de Adriatische Zee is prachtig

De geur van koffie trekt ons uit de kooi. Rietje maakt fruitsalade en bakt omeletten voor het ontbijt, nou, dan ga ik daarna wel douchen. De douches zijn niet top in Iž, maar er komt veel en warm water uit, dus dat is al heel wat. Voor de zekerheid doe ik mijn lenzen pas later in, zodat ik niet weet of het sanitair echt schoon was.

De mensen zijn hier een stuk aardiger dan in Lošinj. Als je ze groet, groeten ze terug met een aarzelend glimlachje en dat werkt toch beter. Maar veel tijd hebben we niet, hoewel het achterland lokt.

Het vaargebied aan deze kant van de Adriatische Zee is prachtig. Ik ben aan de Italiaanse kant geweest en daar is niks te beleven, een zanderige, saaie kust. Hier varen we langs bobbelige eilandjes in diep blauw water met altijd wel weer een spannende bestemming aan de horizon. Je ziet hier weinig vogels, ook op de eilanden. Wel worden we bezocht door vlinders.

Lopende wind is zeldzaam, je krijgt vaak alles of niets.

Ook gisteren waren we een bezienswaardigheid en we kregen zelfs applaus voor het aanleggen, enigszins bizar. Vandaag is het zeilen geen succes. De wind draait en varieert in snelheid. Dus proberen we een beschut plekje te vinden tegen de wind die we op de motor maken, eten soep en lezen boeken. Als we voor Zlarin liggen, realiseren we ons dat de haven aan lagerwal ligt. Niet fijn. Wat te doen? Ik kijk snel op de kaart. Pal tegenover Zlarin ligt Prvič, aan de hoge wal. Het is een onogelijk haventje en iedereen wil graag hier ligen. De politieboot schikt een eindje op, maar we kunnen niet langzamer aan de kade, we moeten het op z'n

Zuid-Europees doen: anker erin en spiegel naar de kant. Zodra we liggen, staat het eten op tafel en we vallen als uitgehongerd aan op de spaghetti met tonijnsaus en salade. Na een korte wandeling in het donker en een potje memory wil iedereen eigenlijk wel naar bed. Het is dan ook al kwart over negen!

Groeten

De pastoor luidt om zes uur de klok om zijn kudde naar de kerk te roepen en tijdens de ochtendwandeling treffen we de priester persoonlijk. Gisteravond zagen we hem ook al. 'Gutemorgen ohne sorgen', glimt hij stralend. We proberen verschillende groeten uit op de plaatselijke bevolking en wat ons als een scheldwoord in de oren klinkt, wordt het breedst lachend ontvangen. Iedereen groet hier even vriendelijk. Bij twee oude vrouwen kopen we een ketting van vijgen, geregen aan een touwtje, afgewisseld met laurier. Agnes staat al van verre te gebaren, we moeten weg. We hebben vanmorgen gepraat met een Nederlander die hier al bijna tien jaar vaart, zelfs tijdens de oorlog bleven hij en zijn vrouw doorvaren. We wilden naar Trogir, maar volgens de Nederlander draait de wind naar het zuidoosten en zal de Jugo opsteken. Dan is Split morgen niet bezeild, dus besluiten we koers te zetten naar het eiland Brač. Zo is het elke dag weer een verrassing waar we uitkomen!

Brač is een verrassing, met veel oh's en ah's varen we in het roze avondlicht het haventje van Milna binnen. Na een toastje met makreel besluiten de tantes al harrewarrend maar niet meer te gaan koken. Een deel heeft genoeg aan het toastje en een ander deel wil frites en ijs. De wandeling in de schemering levert geen voedsel op. Het restaurant stuurt ons naar het café en andersom. Hongerig naar bed. De laatste dag op een eiland zie ik op het nippertje nog een ezel, gelukkig. Geen reis is compleet zonder een ezel te hebben gezien. Deze draaft in een flink tempo met een man op zijn rug door de dorpsstraat, te snel voor mijn fototoestel. Maar ik heb wel een heleboel foto's van Milna gemaakt, wat een mooi dorp. Met warm brood komen we terug voor het ontbijt, waarna we snel vertrekken, want de wind is gunstig. En inderdaad, we denderen met een snelreinvart naar Split.

Havenmanager Duško vangt ons op temidden van op scheidsrechterfluitjes blazende mannetjes die als gekken rondfietsen en zich heel erg druk maken. We zouden ons bijna laten intimideren door deze paniekzaaiers. Maar dan liggen we toch. Mooi op tijd in de afgesproken haven, zonder schande en dus zonder schande. En met nog tijd over om Split te bekijken. De stad is al 1.700 jaar oud en staat helemaal in het teken van het bezoek van de paus volgende week. In de bijbelwinkel kan je honkbalpetten met een plaatje van de paus kopen, kaarsen, sleutelhangers en T-shirts. De stad is prachtig en heeft in de verte wel wat weg van Barcelona. De tegenstellingen tussen de eilanden voor de kust en Split zijn enorm. Op de eilanden hebben de mensen nauwelijks wat te eten, terwijl Split heel erg westers is met winkels vol Benetton, Dolce & Gabbana en zelfs voor ons onbetaalbare schoenen. We kijken onze ogen uit, maar kopen niks. Zaterdagochtend om zes uur regent het, de Jugo zet lekker door. Geen beter moment om te vertrekken. ◆

FOTO: SIMONE/RENEUX PRESS

Het is een stuk frisser dan de tantes hebben verwacht. De wind trekt langzaam aan tot Bora-sterkte.

De hele dag op de kade zitten om een ketting van geregen vijgen te verkopen en als het meezit een flesje olijfolie.

Vaargebied

De Adriatische Zee heeft weinig tot geen tijverschil. Voor de Kroatische kust kan je vaak van eiland naar eiland varen waardoor de navigatie beperkt kan blijven. Gegist bestek bijhouden is wel aan te raden. Op onze Bavaria 46 was een GPS aanwezig, maar die hebben we niet hoeven te gebruiken. Pilots en kaarten waren ook aan boord. Zorg dat de extra's op de boot goed worden uitgelegd door de verhuurder (zo kwamen wij pas na een week achter de werking van de stuurautomaat). Op veel havens is een weerbericht verkrijgbaar en het is aan te raden dat op te halen, want de wind kan nogal onbetrouwbaar zijn. Net als in de Middellandse Zee kan de wind in korte tijd behoorlijk aantrekken.

We huurden onze boot bij Kiriacoulis Mediterranean via Sunsail International, Postbus 22322, 3003 DH Rotterdam, telefoon (010) 411 54 54, e-mail: sunsail@worldaccess.nl. Er zijn zowel zeil- als motorboten van verschillende afmetingen te huur in Kroatië.

Denk er bij huur aan dat er een borg voor de boot moet worden betaald of dat het eigen risico van de verzekering wordt afgekocht. In sommige gevallen is ook een vaarbewijs nodig.

Met Croatia Airlines vlieg je naar Zagreb of Pula, maar je kan eventueel ook met de trein of auto via Italië reizen.

Het havenfront van de zevenhonderdjarige stad Split met boulevard en eeuwenoude kathedraal.